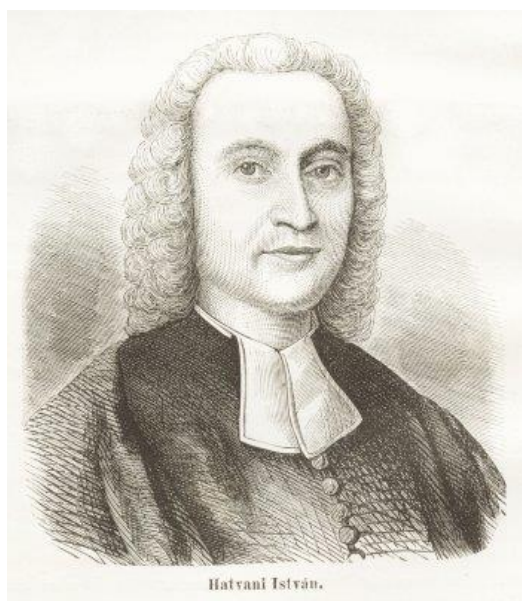

Debreceni Egyetem
Hatvani István Szakkollégium

2015. évi Őszi Tudományos Hallgatói Konferencia

Programfüzet

2015. december 11. (péntek)
Magyar Tudományos Akadémia
Debreceni Területi Bizottság (DAB) Székháza
4032 Debrecen, Thomas Mann u. 49.

A Konferencia programja:

2015. december 11. péntek

8:45 Megnyitó (Csokonai Terem)

- Dr. Pintér Ákos
a Hatvani István Szakkollégium igazgatója
- Dr. Kaló József
Nemzeti Közszerológati Egyetem Biztonságpolitikai Szakkollégium

9:00 Biológiai tudományok és Kémiatudományi szekció
(Csokonai Terem)

9:00 Angol nyelvű irodalom – Médiatudományi szekció
(Holló László Terem)

9:00 Történettudományi – Hadtudományi szekció
(Klub Terem)

12:30 Ebédszünet

13:30 Informatika szekció
(Csokonai Terem)

12:30 Társadalomtudományi szekció
(Holló László Terem)

9:00 Biológiai tudományok és Kémiatudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Lente Gábor

Détár Enikő (II. Biológus MSc): Borélesztő törzsek vizsgálata

Témavezető: Gálné Dr. Miklós Ida

A kutatásunk a borászati biotechnológia legalapvetőbb vizsgálati módszereit alkalmazva, különböző borélesztő törzsek jellemzésére összpontosul, amelyeket borból és szőlőről izoláltak. Első lépésben a törzsek olyan antimikrobiális vegyületek elleni rezisztenciáját teszteltük, amelyek gyakran előfordulnak borkészítés során. Megvizsgáltuk továbbá a törzsek killer aktivitását, hidrogén-szulfid termelését és genetikai jellemzést készítettünk, PCR reakció segítségével. Néhány törzzsel fermentációs kísérlet során naponta nyomon követtük a cukorfogyasztást illetve a későbbiekben az alkoholtermelést és más kémiai anyagok jelenlétét. Az utolsó lépésben a törzsek hő rezisztencia vizsgálatát végeztük el.

Nagy Tamás Milán (I. Vegyész MSc): Ciklopeptidek szerkezetvizsgálata NMR-módszerekkel és molekuladinamikai számításokkal

Témavezető: Dr. Kövér Katalin

A diszulfidhidak a fehérjék szerkezeti stabilitásában fontos szerepet játszanak. Kutatásom során olyan ciklopeptideket vizsgálok, amelyek ezen kötések UV-fotolízisének szerkezeti körülményeit modellezzik. Előadásomban bemutatom a kapott NMR-adatokon alapuló molekulamodellézést és molekuladinamikai szerkezetfinomítást, beszámolok az újabb peptidek méréseiről és az elvégzett számítások eredményeiről.

Póta Kristóf (II. Vegyész MSc): Új Mn(II)-komplexek egyensúlyi és relaxációs tulajdonságainak vizsgálata

Témavezető: Dr. Tircsó Gyula

Kutatásom során az orvosdiagnosztikában jelenleg használt Gd(III)-tartalmú kontrasztanyagok helyett alkalmazható Mn(II)-komplexek egyensúlyi és relaxációs tulajdonságait vizsgáltam. Az elvégzett mérések eredményeként felállítottam a komplexek egyensúlyi modelljeit, melyeket relaxometriás mérésekkel is alátámasztottam. Emellett széles hőmérséklettartományban alkalmazott ^1H NMRD illetve ^{17}O NMR mérésekkel meghatároztam a komplexek relaxivitását befolyásoló mikroszkópikus paramétereket.

Forgács Viktória (II. Vegyész MSc): Katalitikus C-H és O-H kötés aktiválás Ru(II)-foszfin komplexekkel

Témavezető: Dr. Horváth Henrietta

Napjainkban egyre nagyobb szerepre tesznek szert az átmenetifém komplexek a preparatív kémiában, köszönhetően széleskörű katalitikus alkalmazhatóságuknak. Elterjedésüknek egyik legjelentősebb oka az, hogy a reakciók enyhe reakciókörülmények mellett is végbemennek. Ilyen gyakori átmeneti fém a ruténium is, melynek komplexei számos reakciót hatékonyan katalizálnak. Így például O-H és C-H kötések aktiválására is felhasználhatóak. Utóbbinál lehetőség van szénhidrogének átalakítására, továbbá H/D csere reakciókra, mely során deutériummal jelzett vegyületeket állíthatunk elő. Ezeket aztán deuterált oldószerként használhatjuk, azonkívül jelzett molekulákként az orvos diagnosztikában és bizonyos biológiai rendszerek vizsgálatában lehetnek hasznosak. O-H kötések aktiválása során pedig alkoholokból éterek, észterek nyerhetünk. Az éterek és észterek fontossága sokoldalú felhasználhatóságukban rejlik. Ezeket a szerves vegyületeket többek között illatanyagokként a szépségiparban, oldószerként mind a laboratóriumi, mind az ipari folyamatoknál alkalmazzák, illetve jelentős szerepük van a gyógyszeriparban is. Konkrét példaként megemlíthető, hogy

akár morfinszármazékok átalakítására is alkalmazható. Morfinból éterképzési reakcióban ugyanis kodein nyerhető, melyet a gyógyászatban fájdalomcsillapítóként és görcsoldóként alkalmaznak.

Veres Péter (II. Kémia PhD): Aerogélek hatóanyag-felvételének és -leadásának hangolási lehetőségei

Témavezető: Dr. Lázár István

Az aerogélek gyógyszerhordozóként történő felhasználása a kétezres évek eleje óta kutatott terület, amely számos közleményt eredményezett különböző típusú aerogélek szorpciós tulajdonságairól és felhasználási potenciáljáról. Ezen anyagok előállítása során kiemelten fontos egy-egy adott hatóanyagra nézve nagy szelektivitású, irányított hatóanyag-leadású forma létrehozása. Előadásom során eddigi eredményeink részleges prezentálásával igyekszem szemléltetni a fenti célok elérésére szolgáló stratégiák egy csoportját.

9:00 Angol nyelvű irodalom – Médiatudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Győri Zsolt - Dr. Fodor Péter

Szabó Éva (II. Brit kultúra és irodalom MA): "Tartsák nyitva az ablakokat, csukva az ajtókat": Femininitás és maszkulinitás Virginia Woolf *A világítótorony* című regényében

Témavezető: Ureczky Eszter

A femininitás és maszkulinitás két különböző pólusai a Viktoriánus kornak. Olvasatomban ezt a két szélsőséges pontot testesíti meg alakjaiban a Ramsay házaspár Virginia Woolf *A világítótorony* című regényében. Előadásomban azt vizsgálom, hogy ez az ellentét miképp jelenik meg egy látszólag ártatlan kettős vezérmotívum képében, a nyitott ablak és a zárt ajtó szembenállásában. Értelmezésem szerint a nyitott ablak a nőiséget, míg a zárt ajtó a férfiasságot reprezentálja.

Erdei Orsolya Ágnes (II. Amerikanisztika MA): Mítosz Toni Morrison *A kedves* című regényében

Témavezető: Dr. Németh Lenke

Előadásomban szeretném bemutatni, hogy a látszólag egyetemes érvényű kanonikus mítoszok, valamint az afroamerikai közösségről alkotott megkérdőjelezetlen hiedelmek (populáris mítoszok) hogyan íródna át a regénybeli fekete közösség tapasztalataira vetítve, és milyen nagyobb társadalmi szerepe van a mítoszok újraértelmezésének.

Kónya Marcell (II. Anglisztika MA): Az első világháború fotografikus megjelenítődése

Témavezető: Dr. Moise Gabriella

Előadásomban azt elemzem, hogy a sajtófotósok, az állam által alkalmazott hivatalos fotósok és amatőrök által készített fotók hogyan alkották meg az első világháború képét Nagy-Britanniában. Továbbá bemutatom, hogy ezen jelentéskonstruáló, kódolt fotók segítségével a háború metanarratívája meg- és átirható.

Pálóczi Alexandra (II. Kommunikáció- és médiatudomány MA) – Biró Vivien (II. Kommunikáció- és médiatudomány MA): A rendszerváltás mint emlékezhely

Témavezető: Dr. Szirák Péter

A rendszerváltás nekünk, 1989 után született fiataloknak egy viszonylag kevésbé távoli politikai-történelmi eseménynek tűnik. Persze a történések és értelmezéseik az online és

offline médiumoknak köszönhetően elérhetőek, de mivel nem élhettük át személyesen, ezért ez is éppúgy „történelem” része, mint sok más esemény. A rendszerváltás még ma is hatással van a politikai és gazdasági életre. Érdekesnek találtuk a rendszerváltás körül kialakult diskurzust, azonban azt tapasztaltuk, hogy sokféle vélemény létezik erről a történelmi eseményről: mindenki másképp élte meg a rendszerváltást és más-más emlékezhelyeket kapcsolnak hozzá – már ha egyáltalán tud bármilyen emlékezhelyet kapcsolni hozzá. Kutatásunkban a rendszerváltás emlékezhelyként való funkcionáltságát vizsgáljuk.

Szirák Sára Piroska (II. Kommunikáció- és médiatudomány MA): Méliusz – egy arculatváltás története

Témavezető: Dr. Oláh Szabolcs – Dr. Kálai Sándor

„A választ nálunk találja” – szól a Méliusz Juhász Péter Könyvtár új szlogenje, mely a Debreceni Egyetem Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék oktatóival való együttműködésben született meg. Előadásomban a napjainkra jellemző könyvtárhasználati és olvasási szokásokat elemzem, valamint az arculat és az imázskommunikáció elméleti és gyakorlati megvalósulásait, kiemelve ennek egyik fő eszközét: az általunk készített imázsfilmet.

Metercsik József Dávid (I. Kommunikáció- és médiatudomány MA): Kisvállalati márkaépítés

Témavezető: Dr. Oláh Szabolcs

Előadásomban a kisvállalati márkaépítés eszközeit mutatom be. Itt legfőképp azokra a módszerekre koncentrálok, amelyek kis összegekből megvalósíthatóak és könnyen mérhetőek. A mérhetőség azért fontos, mert az eredmények kielemezésével a jövőben még hatékonyabb kampányokat készíthetünk el.

9:00 Történettudományi – Hadtudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Lévai Csaba - Dr. Kaló József

Csorba Noémi (III. Történelem PhD): A ház és a porta mint adózási alap Bihar vármegyében (1526-1606)

Témavezető: Dr. Jeney-Tóth Annamária

A dikális, vagyis az állami adózás a vizsgált korszakban háromszor változott meg és a legérdekesebb változás úgy gondolom a partiumi Bihar vármegyében mutatható ki. Előadásomban a szakirodalom mellett az Erdélyi Országgyűlési Emlékekre és a bihari rovásadó-összeírásokra támaszkodva kívánom bemutatni az adózási alap változásait.

Fekete Csanád (NKE I. Hadtudományi Doktori Iskola PhD): Hibrid kihívások - nemzeti válaszok

Témavezető: Dr. Németh József Lajos

A 2014-es ukrán válság eseménysora újra az érdeklődés középpontjába állította a hibrid háborúk fogalmkörét, amely a médiában és a szakirodalomban már régóta heves viták tárgyát képezi. Az Egyesült Államok, a NATO és a szövetséges országok közös gyakorlatokat szerveztek az elmúlt évben annak érdekében, hogy megtalálják a hibrid fenyegetések kapcsán jelentkező kihívásokra adható válaszokat. Előadásomban ismertetem a hibrid hadviselés főbb jellegzetességeit és a velük szembeni hatékony fellépés lehetséges formáit.

Németh Ferenc (NKE I. Nemzetközi és európai tanulmányok MSc): Bosznia-Hercegovina: 20 évvel Dayton után

Bosznia-Hercegovina a daytoni egyezmény aláírását (1995) követő húsz évben számos biztonsági kihívással nézett és néz szembe. A problémák leginkább az egyezménnyel kialakított politikai és intézményi konstellációk, valamint a három államalkotó nemzet szétválasztásának eredményei. Előadásomban Bosznia fejlődés- és működésképtelenségeinek biztonságpolitikai aspektusait és a balkáni állam megreformálására tett nemzetközi kísérleteket mutatom be.

Bartók András (NKE I. Hadtudományi Doktori Iskola PhD): Japán demográfiai kihívásai és biztonsági vetületük

Témavezető: Dr. Kaiser Ferenc

Japán 65 év fölötti népessége nemrégiben elérte a teljes népességszám egynegyedét. Bár a prognózisok eltérő adatokat vetítenek előre, a tendenciák drasztikus változása nélkül a jelenleg 127 milliós ország népességszáma negyven éven belül akár 87 millió főre csökkenhet. Az előregedés és a népességfogyás nem csupán a szociális háló fenntarthatóságát érinti érzékenyen, de komoly biztonsági kihívásokat is rejt magában. Előadásomban ezeket a kihívásokat, a kihívásokra adott jelenlegi válaszokat szeretném bemutatni, továbbá összegzem, hogy milyen tanulságokkal szolgálhat az előregedő társadalom és a népességfogyás által fenyegetett szigetország a fejlett világ hasonló tendenciákat mutató szereplői számára.

Szabó Albert (NKE III. Nemzetközi és európai tanulmányok BSc): Az Egyesült Államok 2015-ös Nemzeti Biztonsági és Katonai Stratégiáinak átfogó értékelése

Témavezető: Csiki Tamás

Előadásomban az Obama-adminisztráció védelmi tervezési és költségvetési tapasztalatai alapján mutatom be az Egyesült Államok védelmi képességeinek költségvetési vitáit, stratégiai percepcióit, továbbá a jelenlegi haderő képességeinek változásait, ezek 2015-ös és 2016-os tendenciáit. Az első pillér az Egyesült Államok védelempolitikai stratégiai dokumentumait tekinti át, átfogó képet adva arról, hogy a költségvetési nehézségek miként befolyásolták az ország stratégiai gondolkodásának prioritásait és hirtelen "kiigazításait". Mindemellett bemutatom az Egyesült Államok védelmi költségvetésének belső eloszlását, valamint a védelmi képességek stratégiai irányait. Az előadás végén várható prognózisokat, előre jelezhető narratívákat veszek számításba, a hallgatóság bevonásával.

Vay Bernát Dániel (NKE III. Biztonság- és védelempolitika BSc): Katonai magánvállalatok és az ENSZ

A hidegháború után, a megváltozott a biztonsági környezetben a magas intenzitású államok közti háborús konfliktusok esélye visszaszorult. A két katonai tömb szembenállása során felhalmozott katonai arzenál és a fegyveres erők magas létszámának további szinten tartása nem volt indokolt, ezért nagyarányú leszerelés mellett döntöttek. A könnyűfegyverek elterjedése és az évtizedekig visszaszorított etnikai, vallási konfliktusok újra felszínre törése egy új típusú biztonsági kihívás elé állította a nemzetközi szereplőket. Ezen alacsony intenzitású, több, és jellemzően nem állami szereplők által vívott háborúk új megoldásokat igényeltek. Ezek közé tartozik a katonai magánvállalatok megjelenése is.

Szücs Gábor (III. Történelem–Informatika minor BA): Békessy Béla, Debrecen első olimpikonja

Témavezető: Dr. Barta Róbert

Békessy Béla Mészáros Ervin és Fuchs Jenő mellett a XX. század eleji magyar sportélet kiemelkedő alakja volt. Nem csupán sportolóként, de huszártisztként is meghatározta a Nagy háború utáni magyar sportélet és katonai mentalitás több szegmensét. Előadásomban bemutatom, hogy hogyan lett egy gazdatiszt fiából huszártiszt, olimpiikon és végül hogyan lovagolt a halhatatlanságba. Forrásaimban egyaránt támaszkodom levéltári anyagokra, interjúkra, társadalomtörténeti, sporttörténeti és helytörténeti anyagokra.

13:30 Informatika szekció

Levezető elnök: Dr. Gilányi Attila

Tóth Ákos (II. Programtervező informatikus MSc): Fejmodellek MPEG-4 szabványosítására szolgáló algoritmus és tökéletesítési lehetőségei

Témavezető: Dr. Kunkli Roland Imre

A technológia gyors fejlődésével az érintőképernyők mellett egyre nagyobb teret hódít a beszéd, illetve gesztusok általi vezérelhetőség, s az ember-gép interfészekben nélkülözhetetlenné váltak a virtuális avatárok. Az előadásban ismertetésre kerül egy olyan általunk létrehozott megoldás, mellyel egy fejmodell bizonyos alappontok megadása után automatikusan paraméterezhető az MPEG-4 szabvány szerint. Bemutatásra kerülnek az algoritmusunk tökéletesítésére szolgáló legújabb eredményeink is.

Nagy Ferenc (II. Programtervező informatikus MSc): Grafikus kártyára implementált izooptikus felületet kereső algoritmus

Témavezető: Dr. Kunkli Roland Imre – Dr. Hoffmann Miklós

A modellező szoftverek számos lehetőséget nyújtanak különböző jelenetek, illetve animációk szerkesztéséhez és megjelenítéséhez. Nem rendelkeznek viszont olyan lehetőséggel, hogy az egyes alakzatokat egy előre megadott mennyiség segítségével meghatározott pontokból, különböző irányokból is megfigyelhessük. Az általunk kifejlesztett algoritmus felhasználásával és annak grafikus kártyára történő implementációjával alkottunk meg egy ilyen lehetőséget, mely az előadásban részletesen bemutatásra kerül.

Papp György (II. Programtervező informatikus MSc): Körszerű elrendezésen alapuló vizualizáció lehetőségeinek új módszerekkel való kibővítése a Poincaré-féle körmodell felhasználásával

Témavezető: Dr. Kunkli Roland Imre

Kutatásunk során napjainknak arra a fontos kérdésére akarunk egy lehetséges választ adni, hogy hogyan tudjuk a nagy mennyiségű adatból a lényes információkat kinyerni adatvizualizáció segítségével. Erre a problémára egy olyan "Circular layout" megjelenítési technikán alapuló saját vizualizációt alkottunk, amely a hiperbolikus geometria előnyeit használja ki. Az előadásban többek között bemutatásra kerülnek a vizualizációs alkalmazásunk háromdimenziós mátrixok megjelenítésére szolgáló új eszközei.

Katona Tamás (II. Programtervező informatikus MSc): Nagyméretű fluoreszcenciás felvételek utólagos korrigálása

Témavezető: Dr. Várterész Magdolna – Dr. Vereb György

Napjainkban az informatika és a BIG DATA térnyerésével párhuzamosan az orvos-biológiai képalkotó eszközök is egyre nagyobb méretű adattömeget állítanak elő. Ezen felvételek készítésénél sokszor a sebesség fontosabb tényező mint a minőség. Jelen kutatásom során ilyen nagyméretű felvételek utólagos számítógépes korrigálásával foglalkoztam.

13:30 Társadalomtudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Fényes Zsuzsanna Hajnalka – Dr. Pásztor István Zoltán

Kóti Tibor (II. Geográfus MSc): Humán erőforrás fejlesztésre vonatkozó vizsgálatok a Tiszavasvári Járásban élő cigány lakosság körében

Témavezető: Dr. Süli-Zakar István

Kutatásom során egyértelmű megállapítást nyert az a tendencia, hogy a cigányság felemelkedését egyértelműen a jó minőségű oktatás hozhatja meg. A mai modern világban a legnagyobb cél a pedagógusok, illetve a cigányság felemelkedésével foglalkozó szakemberek számára, hogy minden tanulót az európai értékrendre neveljenek. Az általam vizsgált oktatási intézményekkel szerettem volna szemléltetni, hogy jelen esetben, Tiszavasváriban milyen nagy a szegregáció mértéke, de akár országos szinten is megemlíthető ez, hiszen egyre több homogén cigányiskolával, osztállyal lehet találkozni. A szegregátum mindenképpen hátrány a cigányság körében, az lenne az ideális véleményem szerint, ha vegyes osztályokban tanulnának.

Bene Viktória (I. Szociálpolitika MA): Szemléletformálás tréningalapú társasjátékkal

Témavezető: Dr. Szekeres Melinda

Előadásomban a "Játszva ismersz meg a másikat" elnevezésű emberi jogi társasjátékot fogom bemutatni. Röviden ismertetem a kutatásomat, ami kiindulópontul szolgált a társasjáték elkészítéséhez. A pilot-kutatás ismertetése után bemutatom a társasjáték célját, hasznát, szerkezetét.

Rábai Dávid (II. Neveléstudományi MA): Labdarúgó akadémia mint oktatási, nevelési környezet

Témavezető: Dr. Fenyő Imre

Az előadás célja, hogy bemutassuk a hazai labdarúgó akadémiaikat, mint sajátos (sport) értékátadó, testkultúra-közvetítő intézmények szerepét és helyét a középfokú oktatási rendszeren belül, illetve megismerjük működését, struktúráját, működésük sportpedagógiai vonatkozású jellemzőit. Kutatásunkhoz résztvevő megfigyelést, kérdőíves lekérdezést végeztünk a diákokkal és interjúkat készítettünk az edzőkkel, szakmai igazgatókkal.

Dzsubák László (III. Geográfus MSc): Debrecen környéki települések beépített területének változásvizsgálata geoinformatikai módszerekkel

Témavezető: Dr. Péntes János

Előadásom célja a debreceni településeggyüttes tagjainak az elemzése az elmúlt szűk negyven év alapján. Bemutatásra kerül a települések belterületi növekedésének vagy csökkenésének változása és ennek számszerű elemzése. Mindezek mellett a belterületi középonti elmozdulás mértéke és iránya is reflektálásra kerül.

Köszönjük a
Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottság
támogatását.

Debreceni Egyetem Hatvani István Szakkollégium
4032 Debrecen, Egyetem tér 1.; 4010 Debrecen Pf. 67.
www.hatvaniszakkoli.hu
hatvani@unideb.hu